

...“and that government of
the people, by the people, for
the people, shall not perish
from the earth.”

—Abraham Lincoln

NACIAI SUNAIKINO LIETUVOS KAIMĄ!

Rusija prisidės prie taikos palaikymo, bet netaikys laisvės principo Lietuvai

WASHINGTON, spalio 28. — Sužinota iš aukštų sluoksnių, kad Maskvoj vykstančios konferencijos proga, Rusija pasisakė, kad ji norinti kooperuoti su Amerika ir Anglija palaikymui pasaulinės taikos. Sakoma rusų vyriausybė esanti pasirodusi imti lygią atsakomybę su šiuo kraštu ir Anglija sulaikymui agresijos iš bet kurios tautos arba grupės tautų pusės.

Maskvoj dabar vykstanti Amerikos, Anglijos, ir Rusijos užsienių reikalų ministerių konferencija Washingtono skaitoma iki šiol labai vykusia.

Washingtono ratelioose iš to daroma išvadų, kad Rusija pasirodusi duoti visai Europai, išskiriant Pabaltijo valstybėms, pasinaudoti teise laisvai pasirinkti demokratines vyriausybes.

Nors manoma Rusija suteiks tą teisę visom Europos valstybėms, jaučiama, kad Stalinas nesutiks duoti Lietuvai, Latvijai ir Estijai teisę atsistatyti kaip nepriklausomos valstybės, kadangi jis vis dar stato pretenzijas būk tos valstybės jau inkorporuotos Sovietų Sąjungon.

Nežiūrint spaudoj pasirodžiusių raportų, manoma Baltijos valstybių klausimas iki šiol Maskvos konferencijoje dar nebuvo iškeltas. Taipgi dar nekalbėta apie Suomijos likimą.

Washingtono gautos žinios nenurodo, kad Rusija būtų iki šiol reikalavusi “koridoriaus” į Egiptą jūrą. Washingtonas nesistebėtų jei Rusija reikalautų laisvo perėjimo per Dardanėlius, bet iki šiol nė tas klausimas nebuvo keltas.

Atmetė “sales tax”

WASHINGTON, spalio 28. — Atstovų buto būdų ir priemonių komitetas šiandien atmetė visus pasiūlymus praveisti “sales tax” ant visų pirkinių. Tuo kuone baigta bendrasis takso bylų, kuriuo bus sukelta maždaug \$2,000,000,000. Vyriausybė prašė \$10½ bilijonų naujais taksais.

Atstovų atmetimas “sales tax” sutinka su vyriausybės pageidavimu. CIO vadai jau anksčiau pareiškė, kad jeigu bus praveista toks taksas, darbininkai reikalaus proporcingų algų pakėlimų.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

IŠ WASHINGTONO. — War Labor Board pavedė angliakasių streiko ir algų pakėlimo reikalą Prezidentūrai.

IŠ LONDONO. — Britai ir olandai bombavo Cherbourg uostą, Prancūzijoje. Vienas jų bombas dingo.

IŠ WASHINGTONO. — Karo sekretorius Stimson sakė naciai skubiai traukiasi iš Krymo. Jis taipgi pareiškė, kad mūsų aviacijos nuostoliai siekia mažiau 5%.

IŠ ITALIJOS. — Penktą armiją tvirtai įsisteigė pale Massico kalną, ir kontroliuoja kalnus toje apylinkėje. Aštuntoji armija varosi pirmyn nežiūrint didelės vokiečių opozicijos. Dėl prasto oro sąjungininkų lėktuvai šiomis dienomis negauna atakuoti vokiečių pozicijas.

Senatoriai rūpinasi darbininkų sunaudojimu

WASHINGTON, spalio 28. — Senatas šiandien reikalavo griežtų atmainų kad atitaisyti kritišką reikalingų karo darbininkų padėtį. Paul V. McNutt, War Manpower komisionierius, šiandien buvo Truman komiteto apklausinėjamas apie betvarę North American bomberio dirbtuvėje Dallas, Texas. McNutt pripažino, kad toje dirbtuvėje neišnaudojama turimų darbininkų gabumai, ir kad ten laikoma daugiau darbininkų negu tikrai reikia.

Amerikiečiai išlipo Mono saloje

Tą žinią pranešė japonų radio

MELBOURNE, Australija. — Gen. MacArthur patvirtino išlipimą Mono saloje.

NEW YORKAS, spalio 28. — Tokyo radio pranešimu, sąjungininkų kareiviai anksti trečiadienį išlipo Mono saloje, arti Shortland salos Solomonuose. Pranešimas buvo anglų kalba, taikomas Amerikai, ir sakė japonų laivyno lėktuvai atakavo sąjungininkų konvojų, nuskandino vieną karo laivą ir kitą sužalojo.

Shortland sala randasi prie žemutinio galo Bougainville, kur japonai turi Kahili ir Kara aerodromus. Shortland saloj jie taipgi turi vieną aerodromą. Į piet-

Lakunai aerodromui leko 151 tonas bombų

SAJUNGININKŲ STABAS pietvakarių Pacifike, spalio 2. — Svarbioji japonų Rabaul bazė vis smarkiau nukenčia nuo sąjungininkų lėktuvų atakų, kurios per 13 dienų sunaikino arba sužalojo 513 prieš lėktuvų.

Trečią dieną iš eilės, Liberator bomberiai pirmadienį penktą kartą atakavo tą prieš stiprovę Naujos Britanijos saloje. Jie ten numetė 151 toną bombų, sunaikino 21 prieš lėktuvų Lakunai aerodrome, ir nušovė bent 37 iš 70 lėktuvų, pakilusius juos kovoti. Buvo sužalota dar 43 kiti japonų lėktuvai. Mūsų bomberiai buvo gerokai apšaudyti japonų priešlėktuvinių patrankų.

ryčius nuo Shortland randasi neseniai sąjungininkų užimtos Vella Lavella ir Kolombangara salos.

Nėra sąjungininkų patvirtinimo šiai žiniai, nors štabo pranešimas sakė amerikiečiai lakunai pirmą kartą atakavę Treasury salą, į pietvakarius nuo Shortland, kur, manoma, japonai turi artilerijos apsaugojimui priėjimo prie Bougainville.

Japonai “vyksta mirli”

NEW YORKAS, spalio 28. — Premjeras Hideki Tojo šiandien pasakė japonams valdžios atstovams, kurie šaukiami kariuomenės, kad jis nemanąs jog daug jų grįš gyvybę tarpan.

Pralaužė nacių Volturno liniją

Vis daugiau britų pereina Trigno upę

SAJUNGININKŲ STABAS Aldžyre, spalio 28. — Amerikiečiai kareiviai, verždamiesi viršutiniu Volturno upės slėniu, įsiskverbė giliai į prieš linijas šiaurvakariuose nuo Raviscanina. Prieš opozicija pradeda darytis didesnė visam fronte. Aštuntos armijos inžinieriai stato tiltus, kuriais britai kareiviai vis didesniais skaičiais persikelia per Trigno upę, nežiūrint didelio vokiečių artilerijos šaudymo.

Abi sąjungininkų kariuomenės žygiuoja pirmyn, pribaidamos nacių pozicijas viena po kitos, ir vis artėja prie naujųjų ir stipriųjų vokiečių linijų. Prie Adriatikos, anot Gen. Montgomery štabo, britai tvirtai įsisteigė skers Trigno upės. Užėmė 2 miestus. Vokiečiai artilerija taipgi apšaudė britus pietvakariuose, kur britai pasivarė ke turias mailias ir užėmė Torella del Sannio, devynias mailias nuo Campobasso, ir Mafalda, 7 mylias nuo Montefalcone. Castelmauro miestas, 6 mailias į šiaurvakarius nuo Palata, teko britams po trumpos bet labai aštrios kovos.

Toliau į pietus vokiečiai visai patalpo britų patrulius žygiuojančioms iš Bojano į Isernia pusę.

Naciai taipgi naudoja artileriją prieš amerikiečius, bet Gen. Clark vadovaujami kareiviai atakavo vokiečius ir pavarė juos iš strateginių vietų kalnuose abiejose šonuose Volturno upės, ir užėmė Riardo, 9 mailias į pietvakarius nuo Raviscanina, ir 11 mailių nuo Capua.

Berlyno radio sakė vokiečiai apleidę Montefalcone, Torella del Sannio ir Montemitro, ir kad britų-amerikiečių atakos buvusios atremtos. Tuo pačiu kartu vokiečiai sakė jų didieji bomberiai vykusiai atakavę militarus taikinius Leros saloje.

Vokietijoje greit įvyks didelis pasikeitimas

LONDONAS, spalio 28. — Žinia “iš Europos,” kuri paeina neva iš autoritetinių šaltinių, sakė per ateinančias dvi savaites galima tikėtis didelių atmainų Vokietijoje, kurios palies visą karo padėtį. Korespondentas kurio vardas nepaduotas, rašė jog oficialiai reiškiamas baimė dėl rusų ofensyvos, kuri sudarė labai desperatišką padėtį vokiečiams. Dėlto reikės imtis griežtų priemonių vidujinė tvarkoje. Svarbios diskusijos tuo reikalu vyksta dabar, veikiausiai Munchėje.

Pakraščių miestuose nereikės aptamsinimo

WASHINGTON, spalio 28. — Nuo lapkričio 1 d. bus leista ir vėl pilnai apšviesti šio krašto pakraščius. Tas kariuomenės įsakymo atšaukimas daromas dėl labai sumažėjusios prieš submarinų veiklos.

Sušaudė vyrus, išdeportavo moteris

Šiomis dienomis išžudė 51,000 žydų

LONDONAS, spalio 28. — Lenkų telegrafų agentūros pranešimu, vokiečiai pastaromis dienomis išžudė 51,000 žydų — 31,000 Lvove, Lenkijoje, ir 20,000 Dniepropetrovske, Rusijoje. Pasak to pranešimo, naciai sunaikinę Lvovo ghetto ir gatvėse sušaudė bėgančius žydus.

Agentūra teigia, kad, kaip žydai buvę užmušti nuodingomis dūjomis, išskiriant 4,000, kurie buvę pasiusti į Janow koncentracijos stovyklą.

Pranešimas toliau sakė Lvove neliko nė vieno gyvo žydo, o lenkų požeminio

laikraščio žiniomis, šių metų pradžioje tame mieste jų buvę 35,000.

Agentūra taipgi praneša, kad kerštingi vokiečiai, išnešdami savo atsilyginimo grąšimus, sudegino Myliunų (Miliūnų?) kaimą Lietuvoje, Rokiškio apylinkėje, visus to kaimo vyrus sušaudė, o moteris ir vaikus deportavo į koncentracijos stovyklas.

London Daily Express šiandien rašė jog vokiečiai išskerdė 20,000 žydų per kelias dienas pirm negu jie evakuavo Dniepropetrovską, Rusijoje.

Partizanai sušaudė septynioliką čeknikų

LONDONAS, spalio 28. — Italų kontroliuojamas Bari radio pranešė jugoslavų partizanų radio žinią, kuria pranešama apie sušaudymą 17 asmenų, kaltinamų bendradarbiavimu su vokiečiais. Pranešimas jų vardų neminėjo, bet sakė žymūs slovenai teisėjai radę juos kaltais.

Gen. Josip Broz komunistas sakė buvęs jugoslavų generolas ir 30 karininkų buvo suimti, o 21 kiti buvę užmušti. Pranešimas vadino juos Montenegro “kvilingais,” ir sakė jie gelbėję vokiečiams.

Jugoslavai partizanai atmušė nacių tankų atakas Montenegro ir Sandjak apylinkėse, o kiti daliniai sudavė didelius smūgius vokiečių daliniams tik 10 mailių nuo Albanijos pasienio, arti Kolasin ir Berrane. Partizanai pralaužė vokiečių linijas ir užėmė Skofija Loka, į šiaurvakarius nuo Ljubljana.

Graikijos gale Balkanų, Paryžiaus radio sakė Samos ir Leros salos Egiptų jūroje buvusios vokiečių atsimtos.

Lewis atmetė War Labor Board algų planą

WASHINGTON, spalio 28. — Angliakasių streikams didėjant, John L. Lewis, Nited Mine Workers unijos prezidentas, telegrama atsakė War Labor Boardui į jų pasiūlytą kompromiso planą, kuriuo WLB sutiko leisti \$1.12½ daugiau dienai. Lewis savo telegramoje aiškino tarybai, kad imant jų pasiūlytą algos pakėlimą, bet dirbdami ilgesnes valandas, angliakasiai ištikrųjų uždirbtų net mažiau negu dabar.

Rusai atsiėmė daugiau negu 120 kaimų

MASKVA, spalio 28. — Rusų tankų ir pėstininkų daliniai greit varosi stepėmis į vakarus nuo Melitopolio, ir jau užėmė visus kelius toje apylinkėje, ir dabar vėjasi bėgančius vokiečius. Vienas dalinis žygiuoja į pietus nuo Akimovka, 14 mailių žemiau Melitopolio. Kitas dalinis yra tik į pietus nuo Nikopol, ir žygiuoja, kad susitikti su kitu daliniu skubančiu į tą miestą iš šiaurės.

Prasilaužė tarpe Zaporozės ir Azovo jūros, rusai atsiėmė suvirš 300 kvad. mailių žemės žemiau Dniepro. Rusai toje apylinkėje artėja prie Perekop-Kerzono geležinkelio, vienintelės linijos iš Krymo.

Siuo laiku rusai iš trijų pusių vis smarkiau spaudžia nacių Krivoi Rog mieste, ir tikimasi, kad pranešimas apie jo užėmimą bus gautas by kuriuo momentu.

Anot Maskvos pranešimo, vokiečiai skubiai traukiasi visu pietiniu frontu. Beve-jant juos, rusai užėmė suvirš 120 kaimų.

Vichy reiškia baime dėl visiškos betvarkės

LONDONAS, spalio 28. — Vichy vyriausybės valdininkas per radio vakar pareiškė, kad Prancūzijoje by kuriuo momentu gali susidaryti visiška betvarkė, pranešdamas, kad nauja opozicijos banga siaučia per kraštą. Jis taipgi sakė sabotazas vyksta visam krašte, kaip ir susirėmimai tarpe “teroristų” ir policijos.

ORAS

Giedra. Truputį šilčiau.

MŪSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

Bonų vajuje lietuviai daug pasidarbavo

Du Bois, Pa. — U. S. Trečiosios Karo Paskolos bonų kvota Du Bois miesteliui buvo paskirta \$1,250,000. Raportas rodo, kad skirtinga kvota buvo išparduota su kauptu, viršijančiu 10 proc. Džiugu, kad šv. Juozapo lietuvių parapijos moterys susiorganizavusios į Lithuanian Ladies Auxiliary gražiai pasidarbavo, parduodant karo bonų už \$35,725.

Be to, Lithuanian Ladies Auxiliary daug dirba Naujam Kareivių Centrai (The New Du Bois Service Men's Center) kaip hostesses. Į tą priklauso visų vietos bažnyčių organizacijos, kurios ir palaiko tą centrą kareiviams. Mūsų patrijotės lietuvių iš eilės dirba ir tame centre, priima kareivius, duoda nakvynę, valgi, net skalbia kareivių skalbinius. Gi traukiniams sustojus, jos keliaujantiems kareiviams išdalina užkandžius ir kavą. Tas centras kareiviams panašus į valdžios lėšomis užlaikomą USO.

Lithuanian Ladies Auxiliary kas trečiąjį mėnesio šeštadienį mieste iš lietuvių stoties parduoda karo bonus ir šampas. Gi šio mėnesio 16 dieną mieste bus Lithuanian Ladies Auxiliary diena, kurią paskirtos patrijotės lietuvių darbuosis, parduodant karo bonus ir šampas.

Lithuanian Ladies Auxiliary taip pat gelbsti ir Raudonajam Kryžiui. Rugsėjo 17 dieną uolios narės: Marijona Kartavich ir Kotryna Balutis patarnavo su užkandžiais ir kava tiems, kurie aukėjo savo kraują.

Iš lietuvių, kurie aukėjo savo kraują, Lithuanian Ladies Auxiliary žadėjo priduoti jų vardus, kuriuos jų dėka galėsime netrukus paskelbti lietuvių spaudoje.

A. T.

Spauda yra galingesnis už kariuomenę ginklas. Stiprink ir platink katalikišką spaudą, kuri kovoja su bedieviška spauda.

ATGAL Į NEW YORK

Wayne Longergan, Kanaados aviacijos kadetas, autoritetų pargabentas į New York. Jis sulaukė ryšium su brutaliu nužudymu jo žmonos. (Acme-Draugas Telephoto)

Politiškas parengimas

Philadelphia, Pa. — Spalio 23 d. vardu vietinių lietuvių respublikonų bendrijos, vietinės politikos reikalais, penkiolika minučių per radio į lietuvių kalbą muzikas Petras Staniškis, andriejėčių vargonininkas. Kalba buvo labai rimta, nuosekli ir gražiai išreikšta.

Gi tarp kitko jis kvietė visus viengencius ir viengentes sekmadienį, spalio 31 d. 2 valandą popiet atvykti į Lietuvių Muzikale svetainę, kur įvyks labai puikus paruošimas taip politikos, kaip ir pasilinksminimo tikslu. Įžanga dykai. K. V.

Iš Pietų Amerikos

Uždaryta virš 20 draugijų

Berisso, Argentina. Virš 20-ties svetimšalių draugijų Berisse, einant naujais parėdymais, susilaukė veikimo sustabdymo, jų tarpe visos trys ukrainiečių draugijos. Veikimo suspendavimas palietė ir seniausią Pietų Amerikos lietuvių draugiją "Vargdienį".

Draugijos gali veikti tik turėdamos po 500 narių, erdves patalpas, bent \$1,000.00 atsargos banke ir nesikišti šios arba kitų šalių politikon. J. Treigys

Vyksta Paragvajun

Avia Terai, Argentina. — Keliolika vatos augintojų iš Argentinos Čako keliasi Paragvajun laimės ieškoti. Nors ten siūloma geros sąlygos, bet ateitis parodys, ar neapsivils išsikeliančiai.

Svečias iš Brazilijos

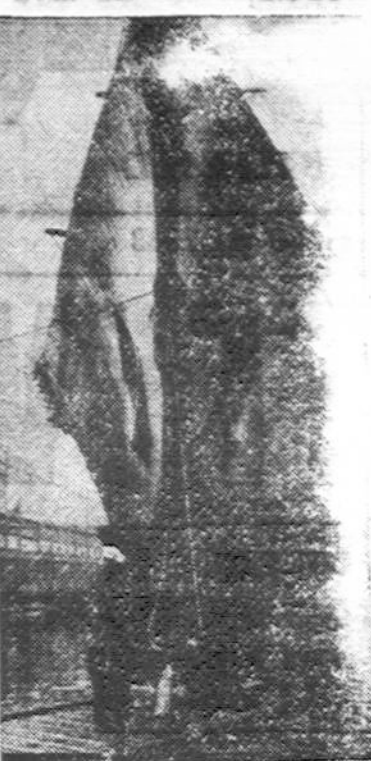
Montevideo, Uruguay. — Iš Sao Paulo atvyko ir Ceros šv. Klaros vienuolynė apsigyveno lietuvių kunigas Stasys Grigaliūnas, kuris sekmadieniais laikys pamaldas lietuviams kapucinų bažnyčioje. Minėtas kunigas, rodos, šio karo metu atvyko iš Lietuvos.

Malda žmogaus sielą tobulina.

VYRŲ IR HIGH SCHOOL VAIKINŲ

Pagelbėti Gaminti Saldainius Mūsų Ginklųtomis Jėgomis. PASTOVUS DARBAS Pilną arba Dalį Laiko. GERA MOKESTIS 6 DIENŲ SAVAITĖ SALDAINIŲ GAMINTOJŲ Saldainių Dirbėjų Pagelbininkų Mašinų Operatorių. Porterių Truckers Darbininkų Car Loaders Dienų arba naktų darbas nuolat PATYRIMO NEREIKIA. Gera Transportacija EMPLOYMENT OFFICE VALANDOS: Sekmadienį 11 ryto iki 4 popiet Pirmad., Antr., Treč., nuo 7 ryto iki 8 vakaro Ketvirtad., Penktad. ir šeštad. nuo 7 ryto iki 5 vakaro BUNTE BROTHERS 3301 W. FRANKLIN BLVD. (500 į žiemus)

DABAR LAFAYETTE

Didžiausias luksusinis laivas "Normandie", kurį karas užklupo New York uoste ir kuris vėliau sabotažininkų buvo padegtas ir pušiau nuskandintas, iškeltas pataisytas ir neužilgo pradės tarnauti Amerikos reikalams. Jis bus žinomas "La-Fayette" vardu. Laivo pastatymas kainavo \$15,000,000. Iškėlimas ir pataisymas kainavo \$4,500,000. (Acme-Draugas Telephoto)

Gyventojus varo kirsti Lietuvos miškų

(LKFSB) Okupantai įsakė, kad sukirstų malkų po 35 kubinius metrus kiekvienas šių kategorijų Lietuvos vyrai: valstybinių ir savivaldybinių istaigų tarnautojai bei darbininkai pramonės įmonių, amatininkai ir laisvųjų profesijų žmonės, mokytojai ir mokyklų administracinio personalo nariai. Kiekvienas turi apsirūpinti reikiama įrankiais. Malkų kirtimo darbas yra priverstinas visiems aukščiau minėtų kategorijų vyrams nuo 18 iki 50 metų amžiaus, netgi moterims nuo 18 iki 45 metų.

Kaune gyventojų skaičius sumažėjęs visu trečdaliu

(LKFSB) Kauno gyventojams š. m. gegužės mėn. pabaigoje buvo išduota 109,970 maisto kortelių, taigi tiek Kaune bus belikę gyventojų. Kaip žinome, 1939 n. Kaune buvo 152,365 gyventojai. Kaip skelbia okupantai, 1942 m. Kaune buvo 1,485 jungtuvės, 3,457 gimimai ir 1,663 mirtys. Vokiečių komisaras Lietuvai išleido įsakymą, kad jau nuo 15 metų amžių visi turėtų pasus ir juos visada su savim nešioti.

Prieš karą Lietuvos Karo Topografijos skyrius tiksliam žemėlapių sudarymo reikalui buvo pastatęs visą eilę signalo stočių (žmonės jas vadino majakais). Kalnėnuose (žemaitijoje) toks majakas buvo lygus 12 aukštų miesto namui.

Budriko Moderniška Krautuvė

Pilnas didelis pasirinkimas namams rakandų, gerų Parlor Setų, Pečių, Karpetų, Radijų ir didelės Jewelry Krautuvės su Rakandų Krautuve po vienu stogu. Taipgi Rekordai, Gaidos.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. Calumet 7237-4591

Radio Programai leidžiami Budriko Krautuvės per 14 metų: WCFL 1000 k. Sekmadienio vakare 9:30 valandą. WHFC 1450 k. Ketvirtadienio vakare 7 valandą.

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Everything in the line of Furniture

ALEX ALESAUSKAS and SONS

Factory Representative.

SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Įmokėjimų!

PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOŠIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozarls, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
4148 Archer Ave.
Tel. Virginia 2114

Perkėlė savo PATAIKĄ BRIGHTON PARKĄ
Su Income taksais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antrašu.

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Aukšinius ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir kitus aukštinus daiktus už PRIENAMIUS KAINAS.

Turime didelį pasirinkimą Muzikaliųjų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekordų ir kitų visokių muzikalių daiktų.

Paisom Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikalius Instrumentus.

JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 1829

Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso.

Ofiso ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Sekmadienį pagal sutartį.

EXTRA! EXTRA!

Permainytas vardas ir adresas
Lietuviškas Žydukas
REMOKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

N. KANTER, sav.
MONARCH LIQUOR
3529 So. Halsted St.
Phone YARDS 6054

Stengkis atlikt savo pareigas taip, kad iš to būtų naudos ne tik tau pačiam, bet ir visuomenei.

Kad būtum sveikas, sutvarkyk laiką darbui, poilsui ir miegui.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISO VALANDOS
Valandos: 2—4 ir 7—9 vakare
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Road

PIRKITE KARO BONUS!

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas leiddami išgryninti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.

36 METAI PATYRIMO
pririnkime akynt, kurie praštiną visą akių įtempimą.

Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas: CANAl 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiad. ir šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

MARGUTIS

VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRASTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos.

SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.

KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.

EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.

MARGUTIO ofiso adresas:

6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROspect 1930
Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVERly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARDS 5921
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Tel. CANAl 6122

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANAl 0257

Rez. Tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Sventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonai:
Ofiso—HEMlock 5849
Rezid.—HEMlock 2324

DR. PETER I. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9;
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Ofiso Tel. VIRginia 1886

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus,

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 2—8 popiet.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena.

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia—
Šaukite: KEDzie 2868
VALANDOS!

Pirm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.;
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.
Šeštad. 6 val. iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Tikėjimas yra brangi Dievo dovana amžinajam gyvenimui laimėti. Bet žmogus praranda tikėjimą dėl to, kad jo nebrangina.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave.

Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,

by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išėina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsienio:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.	
Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.	

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiumu. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus patalysimui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusius korespondencijas laikraštis nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Marianopolio kolegija ir visuomenė

Tėvų Marijonų pastangomis yra įsteigtos ir užlaikomos dvi aukštosios lietuvių mokyklos Amerikoje — Marianopolio Kolegija (Thompson, Conn.) ir Marijonų Kunigų Seminarija (Hinsdale, Ill.). Uždarus Lietuvoje visas aukštąsias mokyklas, šios dvi amerikiečių įstaigos pasidaro vienintėliomis aukštesnėmis lietuvių mokyklomis pasaulyje. Todėl ir aiškinti, berods, nereikia, kaip yra svarbu jas remti ir moraliai ir medžiaginiais ir joms duoti savo sūnus.

Būsimąjį sekmadienį, būtent spalio mėn. 31 d., Kristaus Karaliaus šventę, įvyksta Marianopolio Kolegijos Rėmėjų Dr-jos metinis seimas kolegijos patalpose. Į seimą suvažiuos veikliųjų Naujosios Anglijos lietuvių katalikų draugijų atstovai. Jie tarsis, kaip stipriau paremti kolegiją medžiaginiais ir paraginti tėvus leisti sūnus siekti aukštesniuosius mokslus lietuviškoje mokslo įstaigoje. Mes toliau, tiesa, gyvename nuo Marianopolio, bet įstaiga yra ir mums labai artima. Seimo pasisekimu ir mes lygiai džiaugsimės su tais, kurie turės progos jame dalyvauti. Pagaliau, nors ir toliau gyvendami, galime savo paramą kolegijos vadovybei seimo proga pasiųsti.

Marianopolio kolegija tarnauja ne vienai kuriai apylinkei, bet visiems Amerikos lietuviams, todėl visi ją ir remkime.

Reikia neužmiršti, kad karas paskirus žmones stipriai palietė. Bet labiausiai palietė įvairias įstaigas, ypač aukštesnes mokyklas, kurių ne viena dėl tos priežasties jau užsidarė. Marianopolio kolegija laikosi ir su visuomenės parama laikysis. Ji tarnauja mūsų visuomenei, visuomenę tepasirūpina jai patarnauti šiais sunkiais laikais.

★ Pasigenda Europos tautų atstovų

New York Times, rašydamas apie pastarąją Maskvos konferenciją, reiškia apgailestavimą, kad jai nėra ne-rusiškosios Europos atstovų. Tos Europos vardu, kurio, anot New York Times, gyvena 350,000,000 žmonių, nieks kitas negali kalbėti, kaip tik tų žmonių reprezentantai. "Nei Rusija, nei Didžioji Britanija, jau nekalbant apie Jungtines Valstybes, nėra pirmosios Europos jėgos" — rašo Times — "ir dėl to yra pageidaujama ir svarbu, kad būsimose konferencijose, kurių Maskva gali būti tik pradžia, Europa tikrai būtų atstovaujama kiek galint aukščiau."

Ir iš tikro, būtų nenuoseklų, netikslų, netikra ir, pagaliau, neteisinga, jei Europos tautų likimas būtų sprendžiamas nedalyvaujant jų atstovams.

Bet mes esame įsitikinę, kad tokios klaidos didžiosios jungtinių tautų narės nepadarys. Tokios konferencijos, kokia įvyksta Maskvoje, mūsų manymu, gali tik susitarti tarp savęs, kaip tvarkyti konferencijas ateityje ir kaip kooperuoti su visomis kitomis Europos tautomis, pertvarkant pokarinį pasaulio gyvenimą.

★ Dėl ginčų ir užsipuldinėjimų

Garsas tarp kitko rašo:

"Su apgailestavimu tenka pažymėti, kad išgamų veiklai padeda pačių patriotiniai nusiteikusių lietuvių nesantaika, bergždžios polemikos, ginčai ir asmeniški užsigauliojimai. Bolševikiški šlamštai labai džiaugiasi, kaip tautininkai akėja katalikus, sandariečius ir socialistus, o šie iš savo pusės akėja tautininkus.

Ypatingai polemikų ir asmeniškių užsigauliojimų tonas paastrėjo po Pittsburgho konferencijos. Taip vadinami tautininkai savo laikraščiuose išsijuosę darbuojasi tos konferencijos reikšmę sumažinti iki nulio. Priplaukia nebūtų dalykų, smulkmenas giperboliškai išpučia, kad tik labiau sukelti visuomenę prieš konferencijos nutarimus ir Amerikos Lietuvių Tarybą, kuriai pavesta tuos nutarimus vykdyti.

Gal būtų, po tokių polemikų šiek tiek atslūgsta pažeistos asmeninės ambicijos, bet iš šono žiūrintiems tik apmaudas ima. Nevienas net pasako, kad jei vadaai taip edasi, tai, iš tikrųjų, gal mūsų tauta neverta laisvės; jeigu svetimi mūs nesuėd, tai patys tą padarysime.

Gal tokių rungtynių čempionams būtų naudos Lietuvoje, gal tas padėtų jiems prisimušti prie valstybinio lovio, suprantama, jei svetima letena ten nesimaišytų, bet kokia nauda gali iš to būti čia, Amerikoje? Vyručiai, tokios rungtynės stumia mūsų visuomenę į didesnį atšalimą, į didesnę apatiją, taip kad užėjus kritiškam momentui nepajėgsime jos įjūinti į akciją.

Pavartę kai kuriuos laikraščius pastebime tą patį koliojimosi leksikoną, kokį vartojo 30 metų atgal vadaai vadukai norėdami nuėsti savo oponentus ir patys iškilti. Bet ar jie išliko? Nieko panašaus. Daugelio tokių čempionų ir vardai jau užmiršti.

To paties likimo susilauks ir šių dienų koliojimosi čempionai. Vienok greit išdils jų pasėta neapykantą ir skaldymo dvasia.

AMERICAN
RED CROSS
+UŽSIENIŲ KARO
PAŠALPA

Skaitlinės išleistos Amerikos Raudonojo Kryžiaus parodo, kad nuo rugs. 1 d., 1939 m., iki birželio 30 d., 1943 metų, užsienio karo pašalpa pasiekė \$73,942,424.52. Iš tos sumos, \$34,317,145.46 buvo Raudonojo Kryžiaus išlaidoms padengti, ir \$39,625,279 yra valdžios pinigai. Reikmenys buvo išdalinti per Raudonąjį Kryžių. Kinija, Indija, Vidurytai, Šiaurės Afrika ir beveik kiekviena Europos šalis gauna pagalbą; tarp jų Belgija, Suomija, Prancūzija, Didž. Britanija, Graikija, Rusija, Ispanija, Norvegija, Lenkija, Olandija, Islandija, Šveicarija, ir Jugoslavija. Karo pradžioje daugelis reikmenų buvo išdalinta per Raud. Kryžiaus skyrius Lietuvoje ir kitose Pabaltės valstijose, Rumunijoje, Vengrijoje ir kitose vietose pagalbai lenkų kareiviams ir civiliams, kurie pasislėpė nuo karo tose šalyse. Daugiausia buvo išleista drabužiams, apie \$20,000,000. Medicinos ir sanitarės reikalams, antri eilės, \$13,500,000 vertės.

Maistas užima trečią vietą \$8,000,000 vertės. Patalinės apie \$3,750,000. Ambulansai ir kitos vežimo priemonės apie \$600,000 vertės. Piniginės pašalpos per Raudonąjį Kryžių įvairioms šalims siekė \$2,143,000.

Dauguma šių reikmenų buvo išsiųsta laivuose perimti Raud. Kryžiaus. Pirmas buvo perimtas birželio mėn. 1940 metais ir išplaukė su reikmenimis \$1,000,000 vertės ir neokupuotą Prancūziją. Daugelis šių laivų plaukė su pagalba nukentėjusiems nuo karo.

Dar prie to, civiliams pašalpa yra duodama per R. Kryžių Filipinuose, Kanalo Zonoje, Puerto Ricoje, Kuboje ir Kurasaoje. Raud. Kryžiaus išlaidos toms šalims siekia \$750,000; prie to, valdžia nupirko reikmenų už \$323,000. Išdalinta per Raud. Kryžių.

Vilniuje ir kitose
Lietuvos vietose

(LKFSB) Vilniuje veikęs lietuvių teatras "Vaidyla", uždarytas.

— Vilniuje vokiečiai buvo surengę parodą, kurios eksponatai turėjo numušti lietuvių simpatijas Jungt. Amerikos Valstybėms, Britanijai, tačiau šiuo kartu, naciai savų tikslų neatsiekė. Nekažinkokios įtakos padaro ir vokiečių tais pačiais tikslais leidžiamos brošiūrėlės Lietuvoje.

— Vokiečių laikraštis "Kaunaer Zeitung" įsivedė skyrių "Vokiečių ūkininkai Lietuvoje".

— Naciai esą leidę pradėti laikais susisiekimą tarp Lietuvos ir Vokietijos, Belgijos, Olandijos, Norvegijos bei Ukrainos.

Po svietą pasidairius

Laisvamaniai giriasi, kad jie išsivystę iš monkeš. Kad jie vystėsi ir vystosi, tai teisybė, tikslai ne taip, kaip jie figeriuoja, būtent išsivystę ne iš monkeš į žmones, ale iš žmonių į monkeš. Žiūrėkit, daugelis jų prieš keletą dešėtkų metų kaip jie nekenė Rusijos ir jos burliokų už pavergimą Lietuvos ir kankinimą lietuvių, o šandie, ką mato-me. Patys aršiausi revoliucionieriai ne tik burliokus laiko savo saule, ale net pačią Lietuvą parduoda jiems ir tuomi didžiurojai.

Ar tai nėra išsivystymas iš... žmonių į monkeš?

Kongresiniam komitetui nutarus pašaukti Amerikos lietuviškų balsavikų prezidentą pasiaiskinti, iš kur jis tiek daug žino apie Amerikos karo paslaptis, drg. Prūseika tiešija: "neišsigąsk, drauge; inkvizicijos nebus." Taip yra kapitalistinėj Amerikoje. Kad taip "proletarinėj" Stalino karalystėj, inkvizicija tikrai būtų padaryta net be jokių ceremonijų.

Pagarsėjęs po visą pasaulį anglų rašytojas Bernardas Šou, būdamas mažas, ypatingo patraukimo mokslan neturėjo. Kartą grįžusį iš mokyklos mažą Bernardą tėvas pradėjo barti: — Klausyk, Bernarduk, mokytojas man skundėsi, kad tu esi didžiausias tinginys mokykloje ar tai tiesa?

— Ne, tėveli, didžiausias tinginys pas mus yra pats mokytojas.

— Kaip tai? — mustebo tėvas.

— O, kai mes visi, net ir aš, sėdime ir rašome, tai jis sau vaikštinėja, dairosi į mus ir nieko neveikia.

So. Bostone išeinanti cecilistinių Maikių gazietė rašo apie regėjimus, kuriuos yra matę šventieji. Sako, čia veikia aplinkybės, žmogaus smegenų įtaisymas ir jų veikla.

Išėina, tavorščiai, kad pas bedievių smegenų įtaisymas yra labai švakas ir jos nei kiek neveikia, nes jie niekad nėra matę jokio regėjimo.

Klebonas (seniui 95 metų): Pasakyk man, tėvuk, kas tave sutvėrė?

Senis: Klebonėli, jau pamiršau.

Klebonas (šalia senio stovinčiam anūkiui): Na, Juozuk, pasakyk tu seneliui...

Juozukas: Gi Viešpats Dievas mane sutvėrė ir visus mus sutvėrė.

Klebonas: Matai, seneli, jis toks mažas ir žino, o tu jau senatvės sulaukęs nežinai.

Senelis: Gerai, kad vaikelis žino, nes Dievas neseniai jį sutvėrė, o aš seniai su-tvertas, tai ir pamiršau. (A)

Spicpirvirvio Dumkos

Jaunųjų Komunistų Lyga (ar "liga") nutarė savo vardą pakeisti, tikslu žiopiukų pasigaudyti. Kitais žodžiais tariant, žaltys nauja oda velkasi.

Ura! Ura! Ura! Prūseika jau sakosi radęs "dorą" socialistą! Deja, jis ten, kur (moterys taip sako) visi geri "husbanai" esą: — kapuose.

Prūseika skundžiasi: "Daug bėdos, mažai naudos iš tokių prietelių kaip Badoglio."

Ot, Stalinas tai kas kita: savo "saule" jis sušildo, savo išmintimi "liniją" nustato, o, kai kada, dar ir "senvičią" numeta.

Nacių užsimojimai sunaikinti Lietuvą

Visos gaunamos iš Lietuvos žinios skaudina lietuvių širdį. Visos žinios tik vieną reikšmę turi — Vokietijos naciai užsimojo sunaikinti Lietuvos kultūrinį, ekonominį ir tautinį gyvenimą. Jie uždarė aukštesnias mokyklas, išplėšė ir sunaikino muziejuose, knygynuose ir bibliotekose brangų turtą; kolonizuoja kraštą vokiečiais, kerta gražiuosius Lietuvos miškus; įkalina ir ištremia lietuvių inteligentiją, o jaunimą išveža sunkiems darbams į Vokietiją.

Paskutiniiais laikais gautomis žiniomis, vokiečiai plačiu mastu veda kolonizaciją. Pranešama, kad ligi šių metų liepos mėnesio apgyvendinta Lietuvoje jau 4,700 vokiškų šeimų arba apie dvidešimtis tūkstančių asmenų. Esą numatyta šiais metais dar atgabenti arti 28,000 vokiečių kolonistų. Be to, dabar ėmę grūsti, tarp kitko, ir Lietuvon pabėgėlius iš bombarduojamų Vokietijos miestų.

Kolonizacijai okupantai pasirinkę šias apskritis: Šakių, Vilkaviškio, Marijampolės, Tauragės, Raseinių, Kauno, Kedainių, Panevėžio, Šiaulių ir Biržų. Šie apskrčiai yra su geriausia žeme.

Vokiečiai kolonistai gauna geriausius ūkius, iš kurių yra šalinami lietuviai. Jie ginkluojami, kad galėtų būti parama vokiečių policijai, kuriai jie tarnauja taip pat, atlikdami šnipų rolę.

Per metus Lietuvą engė bolševikai, dabar, jau treči metai, engia ją naciai. Jau ketveri metai mūsų broliai neša skaudžią svetimųjų vergijos našta. Daug jų neteko nuosavybės, daug jų išvaryta iš žemės, kurioj šimtmečiais jų tėvai ir protėviai gyveno ir ją valdė. Daug jų negalėdami skausmo pakelti, sukritę po žiaurių užpuolikų — okupantų priespauda.

To viso akivaizdoje mes, Amerikos lietuviai, turime remti visomis savo išgalėmis Amerikos karo pastangas, kad piktieji tautų pavergėjai ir kankintojai kuo greičiausiai būtų sutriuškinti. Mes turime vieningai darbuotis, kad Lietuva būtų išlaisvinta ir, laikantis Atlanto Carterio dėsnių, atstatyta laisva ir nepriklausoma valstybe.

Be to, kiekvienam iš mūsų turi būti aišku, kaip yra dabar ir bus po karo reikalinga pašalpa nualintos, apiplėštos Lietuvos žmonėms. Mums reikia būti prisirengusiems juos sušelpiti. Išeinant iš to didelio ir svarbaus reikalo, šiomis dienomis daromi žygiai sukonoliduoti lietuvių šelpimo fondų veikimą ir pradėti viešingai dirbti.

★ Jau laikas

"Grand Jury" Chicagoje nejuokais įsikabino pakratyti gemblerius, kurie savo nelegaliais darbais nemažai žmonių nuskriaudžia ir miesto vardą teršia. Be to, susidariusios gemblių gėgės veda tarp savęs kovą, kurioj neretai ir žmogžudysčių atsitinka.

Gemblieriavimo tyrinėtojai apklausinėja daug liudininkų ir daug įdomių faktų suranda. Išklausinėja policijos ir net miesto valdžios žmones.

Ištikro jau laikas yra imtis griežčiausių priemonių, kad apvalyti miestą nuo visokių šiurulių ir išnaudotojų.

★

Ar žinai, kad būdamas lietuviškų katalikiškų organizacijų nariu stiprini tautinį sąjūdį, palaikai lietuvių pajėgumą ir sutvirtini Amerikos namų frontą?

ITALIJOS VAIZDAI...

Rašo A. Vaičiulaitis

TERRACINA

Kada tu išsiilgsi saulės ir minkšto vėjo, žydrios padangės ir mėlynos jūros vilnių, bent atsiminimuose pasikelk su manim į mažą italų miestelį, kurio vardas Terracina, ir, užkopęs ant kalno prie Jupiterio šventyklos griuvėsių, žvelk plačiai ir giedriai į tuos didelius vandenis, o paskui nurimes klausydamiesi marių ošimo žemai po tavo kojų.

Aš noriu, kad tau varge, liūdesy, atsiskyrimo padvelk tu anie gailūs pavasario vėjai, sklaistytų plaukus ir bent tai valandai primintų tas dienas, kuriose buvo pilna giedrių padangių, nepalaužiamų vilčių ir malonaus ilgesio savo žemei ir žmonėms, — bent vienai akimirksniui sugrįžk į tuos laikus, kada mes buvome laisvės ir džiaugsmo vaikai.

Vieną sekmadienio rytą, dar saulei neprakopus pro kolizijaus mūrus, išvažiuavome iš Romos ir senuoju Apijos keliu išklydome į Amžinojo miesto apylinkes. Tuoj už mūsų pasiliko ir senųjų romėnų kapai, ir krikščionių katakombos, ir šakotos pinijos, ir žilos senovės griuvėsiai. Iš tolo mėlavo Albano kalnai, ir pakriaušėje antai, kaip prilipdytos kregždės lizdas, kabojų Rocca di Papa miestukas. Mes artėjome į tas vietas, kur prieš keliolika metų buvo neišbrendamos pelkės, kur veisėsi drugys ir kur dabar augo derlingiausi visos Italijos kviečiai, — tų kviečių jūroje skendo balti mūriniai namai su raudonais stogais. Vienoj kitoj vietoje dar užtikome ir senuosius šių liūnų namelius arba, geriau tariant, būdas: tų gūstų stogas ir sienos buvo nuklotos lendrėmis ir švendrais, o vietoj durų ir langų žiopsojo skylės. Nuo neatmenamų laikų tose švendrų būdelėse gyveno žmonės, ištisos jų šeimos, su vaikų pulkais, ir kentė drugį, žiemos šaltį, uodų spiečius ir alkį, — gal nuo pat Cezario ir Augusto gadynių, kada šios Pontinijos pelkės buvo skersai ir išilgai išraižytos kanalais, tarp kurių derėjo gražiausias jėvas, kolei amžiai žeme nešė kanalus, o trešią dirvą pavertė neišbrendama klampyne.

Littorijos ir Sabaudijos miestuose, dar nė dešimt metų neturinčiuose, pasiūrėjome naujų namų ir naujų žmonių. Sabaudija yra mažesnis, bet poniškas, su gražiai išplanuota aikšte miesteliukas, švarus, malonus ir tylus, o Littorijos miestas atrodo labiau prekybos, administracijos ir žmonių susitelkimo vieta. Netoli bažnyčios pirkiai buvo susinešę savo turtais, ir apylinkių kaimietiškos gražuolės ėjo žiūrėdamos į margas skaras, raudonus karoličius, žėrinčius žiedus, arba pyrago bandą ir aguonomis apibertą riestainį.

Atsisveikinę su naująja Italija, kaip dūmas kylančia jūrų jūromis ir baltais namais iš tų liūnų, mes riedėjome į kalną, kuris vienu vienas, atsiskyręs nuo kitų kalnų, kaip koksai milžiniškas piliakalnis, stūksojo ant Viduržemio kranto. Homero laikais tasai kalnas, kuris dabar stovi ant sausžemio, buvo gražioje saloje, ir toje saloje, tarp miškų, puikiai suaugusio rūmė, saugojamam liūtų ir vilkų, gyveno dievaitė Kirkė, kuri meiliu balsu dainavo ir staklėmis audė "gražiausiąjį audeklą, platų ir minkštą, tokį, koks gali išeiti iš rankų vienu tik dievaičiui." Dievaitė, kuriai tarnaitėmis buvo keturios upių ir šaltinių dukterys, primė Odisejo jūreivius aname kalne, pavaišino juos sūriu, medumi, kuris buvo sumaišytas su miežiniais miltais ir vynu, o paskui juos apgirdė ir pavertė paršais, šeriuotais ir kriukštiniais, "kad savo tėvynę užmirštų."

"Kad savo tėvynę užmirštų!" Aš galvoju, kad aklojo dainiaus Homero akyse tėra vien šeriais apžėlę paršai visi tie, kurie savo gimtą žemę pamiršta, parduoda ją už medų, maišytą su vynu, ir kriukšdami vartosi kiaušiniuose, manydami, kaip guili pūkuose, ir užmiršę tą kraštą, kurio vėsią žemę kadaise pirmu kartu palytėjo maža kojytė, kur išmoko pirmą žodį tarti ir kur girdėjo mamą dainuojant apie mėlynąsias marias ir apie vargšą našlaitėlį, kuriam sunkiau gyventi, negu tam akmenliui prie kelio gulėti.

Netoliese Kirkės kalno stovėjome pietų. Restorano savininkas, neilgas, pilku švaru ir per trumpomis kelnėmis dėvys vyras buvo taip pat mokslo mėgėjas ir atradėjas. Jisai Kirkės kalno urvuose surado senovės žmogaus galvos kiaušą, apie kurį studijas rašė viso pasaulio antropologijos žurnalai. Ir man dingojos, kad mano tautietis, užsidegęs visa tuo, kas buvo senoviška, tyčio mis užsuko pasinėkėti su šiuo žymiu vyru, kuris netgi patenkintas ir pasididžiuo damas dēstė atradimo istoriją. Tautietis ir mudviejų bičiulis italas Kirkės kalno papėdėje taip pat atsiminė Homerą pasakojus, kad dievaitė Odiseja davusi "vyną, saldėsnį už medų", ir juodai panūdė ištirti, ar tų senovinių gėrimo dorybių bent lašas išsiliko ligi mūsų dienų. Jie paragavo, vaišindamini ir mane. Vieną butelį pagragavo ir kitą, ir sidabriniais turbuliukais sproginėjančio, giedraus vyno juodu nepaėikė. Taip pat reikia pagirti ir žmogaus ištvermę, jei po tokių pietų mes į mėlyną kalną dar galėjome žvelgti giedromis akimis ir dar net su pakilesne dvasia.

Nuo šio kalno su jo slaptais urvais, su Saulės šventyklos griuvėsiais ir su senų

senovės žmogaus kaukuole, su graikų jūreiviais ir Kirkės skambėjusia, bet jau prieš tūkstančius metų nutilusią dainą mes leidomės į Terraciną.

Stovi sau tasai miestelis ant marių kranto ir ilsisi sekmadienio popietėje, išsiskyręs į dvi dalis: naujasis miestas susibūręs apačioje, o senasis, su viduramžių liekanomis, pasilpėjęs aukščiau į kalno šlaitus. Šiandien tai ramus miestelis, užliūliuotas marių ošimo, su gražiomis bažnyčiomis ir bokštais, o senųjų romėnų laikais buvo tai prabangos vieta, kur turtingieji suvažiuodavo ilsėtis, kur klestėjo elegancija ir puošnumas.

Senovės Romos palikimui išvysti reikia užkopti ant aukšto kalno. Pakeliui mus pasitiko būrys moterų su puokštėmis rankose. Jos ėjo susiglaudusios ir visos sykiu kalbėjo Sveika Mariją. Ant pat kalno riogso tenai milžiniška Jupiterio šventykla. Šen ten sienos apgriuvę, vienur kitur didžiulis akmuo jau nuskilęs, bet visas pastatas yra nuostabiai tvirtai išlaikęs amžių audras. Galingi mūrai stūkso neįveikiami, su ištisa eile arkų ir angų, su koridoriais, menėmis ir požemiais. O šalia savo liekanas rodo dar žilėnės gadynės: ten išsilaikę griuvėsiai Anksuro miesto, pastatyto žmonių valdžiusių šį kraštą dar prieš romėnus.

Aš landžiojau po Jupiterio šventyklos angas, kur aplinkui auga mirtų krūmai ir kvepia gėlės, ir nė negasijutau, kaip mano bičiuliai atsiliko nuo manęs. Laipiojau ant akmenų, žiūrėjau į jūrą ir kėliau iš amžių gilumos dievus, kurie kadaise galingi sėdėjo ant šitų uolų viršum miesto ir vandenų. Nusibodus vienam, grįžau prie savo kelionės prietelių. Jie jau buvo visa apžiūrėję ir atsigrožėję — ir griuvėsiais, ir jūra, ir imperatoriaus Trajano per uolą stebuklingai pravestą Apijos keliu. Jiems jau niekas ne-

rūpėjo: užvirtę ant vejos prie akmenų krūvos, rankas ant pilvų sunėrę, abu jie miegojo šalia milžiniškos Jupiterio šventyklos ir laimingai knarkę, taip sveikai ir stipriai, kaip tie senovės dievai milžinai. Juodu išėjosi, užmigdyti vėjo ir vyno ir tartum atmindami šiuos Homero žodžius: "Sugulėm miego ant kranto banguojančios užiančios jūros."

Likęs vienas, grįžau atgal ir atsėdau už Jupiterio šventyklos mūrų, ant kalno briaunos. Mūro akmenys buvo apžėlę mirtomis, kurios gailiai kvepėjo. Žemai po kojų mačiau tylų ir tuščią Terracinos miestelį. Pajūriu vaikščiojo žmonės, ir nuo aukštumos jie man atrodė mažičiai, kaip vos bepakraučios skruzdėlės.

Ilgai sėdėjau ir mačiau Toli, antai, marių vandenys susilieja su dangumi, — ir jų susibėgimo vietą bežiūrint, gimsta begalybės jausmas tavyje, kai neišmatuojamos marios ir neišmatuojamas dangus susitinka toli, toli tenai...

Jei dabar žvelgsi į dešinę pusę, tenai rėgėsi Kirkės kalną. Jis vienišas, atsiskyręs nuo kitų kalnų, lyg pasitraukęs apdūmoti senų laikų, kada ten dievaitės dainai skambėjo ir kada juodas Odisejo laivas, išskėtęs baltas bures, plaukė šia saulės spinduliuose ribuliojančia įlanka.

Pajūriu pralekia žuvėdra ir vėl mane atitraukia į tas vilnis, kurios putodamos ir tykšdamos bėga į krantą. Ant tų vilnių supasi valtis bet iš mano aukštumos ji to kia mažytė kaip riešuto lukštas: tikras laivelis pasakų nykštukui! Aš žiūriu iš savo kalno į tas mažas valtis, į tuos mažus žmones, taip lėtai bepajudančius ant marių smilties, ir į tą miestelį, kuris prisiglaudęs prie kalnų baltuoja, kaip žirnių paberta saujelė. Žiūriu ir jaučiuosi, lyg būčiau pako pęs nuo žemės, nuo šių uobuklingai pravestų Apijos kelių ir griuvėsių, ir lyg tą jūrą, miestą ir kalnus regėčiau

iš sosto, iškelto prie mėlynos dangaus, saulės ir švelnaus pavasario vėjo.

Ir man šiandien rodo, kad aš savo gyvenime niekada nemačiau ir nematysiu tiek daug mėlynumo iš dangaus ir iš marių, kaip aną valandą prie Jupiterio šventyklos akmenų viršum Terracinos miestelio, nė nejausiu tokio giedraus ir šviežaus vėjo, kaip tasai, kuris, su visu džiaugsmu atlekdamas nuo jūros, susiliejo į vieną gaidą ir į vieną spalvą su dangaus aukštumų ir marių vandenų mėlynumu: mėlyna padangė, mėlyni vandenys, mėlynas vėjas, — ir visa tai buvo tik viena: tai, kas negali grįžti ir kartotis.

Atidės reikalinguosius lėktuvų darbininkus

WASHINGTON, spalį 28 —Karo mobilizacijos direktorius James F. Byrnes sakė Selective Service System ruošiasi atidėti ėmimą kariuomenėn visų "reikalingų darbininkų" lėktuvų dirbtuvėse vakarinėse valstybėse.

A A

ANASTAZJA STEPONAITIENE
(po tėvais Rimikaitė)

Mirė Spalio 27 d. 1943 m., 7:50 val. vaa., sulaukus pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskr., Kaivarjos parapijos, Aukriškių kaimo.

Amerikoje išgyveno 30 m. Paliko didelėmė našlė: vyrą Beneventurą, 2 dukters Jevą Rusin, žentą Juozapą ir Leokadiją Mainę, žentą Robert, sūnų Ignaciją (U. S. Navy), 3 anusus, sėserį Leokadiją, 2 pusseserę Adelę Butkienę (Detroit, Mich.) ir Oną Jerutienę ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko 2 brilius ir kitas giminės.

Veikė priklauso prie Apaštalištosios Maldos draugijos ir prie Kareivių Motinų Klubo. Kūnas pašarotas namuose, 1437 Wentworth Ave., Chicago Heights, Ill.

Laidotuvės įvyks 8-ą dieną, Spalio 30 d. iš namų 10:00 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, Chicago Heights, Ill., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nulūdė: Vyrai, Dukterys, Sūnus, Ženai, Anakai, Sesės, Pusseserės ir Giminės.

Vienų Metų Mirties Sukaktuvės

A A

JUZEPA STULGINSKIENE

Persiskyrė su šiuo pasauliu Spalio 25 d. 8:30 val. ryto, 1942 m., sulaukus 48 metų.

Gimė Lietuvoje. Taurė apskr., Laukuvos parapijos, Apvaršuvos kaime.

Amerikoje išgyveno 30 m.

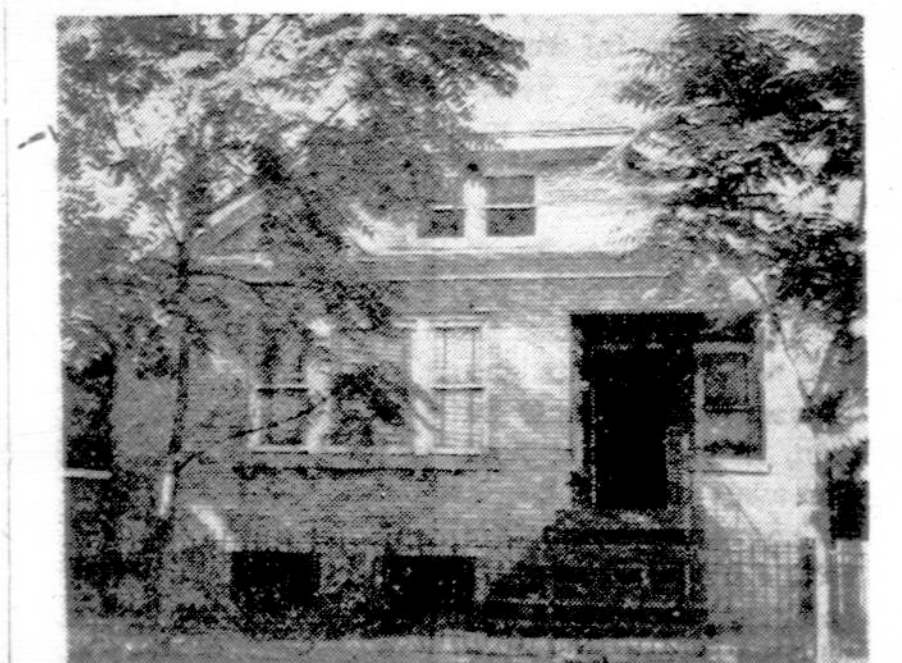
Paliko didelėmė našlė: vyrą Vladislavą, sūnų Vladislavą, 3 dukters Joseliną, Zosiaton ir žentą Mitchelį Bernice Kopec ir žentą St. Philip ir Stella Stulinskius, 5 anusus ir daug kitų giminių.

Mes atmindami jos liūdną prisilūpimą iš mūsų tarpų užsūdomės 3 gedulingais šv. Mišias (su eklezija) ir kurios bus atlaikytos 8-ą dieną, Spalio 30 d. 8:30 val. ryto, bažnyčioje, 8 val. ryto.

Visi a. a. Juzepa Stulginskienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose ir pasimeiti už velionės sielą.

Nulūdė liks: Vyrai, Sūnus, Dukterys ir Giminės.

"Draugo" Gary agentas gražiai ištaisė savo modernišką rezidenciją

Štai matosi J. Auškalnio, "Draugo" Gary, Ind. agento, graži rezidencija, kurią paskutiniojo laiku jis pasirūpino pagerinti ir pagražinti iš vidaus ir iš lauko pusės. Rezidencija randasi adr. 1354 Harrison St. — gražioj Tyler Park apylinkėje ir čia jis per suvirš 16 metų kaip gyvena.

J. Auškalnis, kaip žinoma, yra veteranas katalikiškos spaudos platintojas — suvirš 20 metų toje srityje darbuojasi. Tą darbą jis dirba atliekamu laiku nuo savo darbo Gary plieno fabrike, kur jis apie 30 metų dirba kaip aukštųjų keltuvų operatorius. Auškalnis yra užauginęs gražią šeimynėlę — 3 dukteris ir 2 sūnus. Dvi dukrelės dirba valdiškus darbus, o jauniausias sūnus randasi kariuomenėje. Taigi, čia ir randasi Auškalnio darbštumo vaisiai.

Viską daryk su meile ir pasiūlymumu.

A A

ELEANOR RUDIS

Mirė spalio 27 d. 1:15 val. popiet, 1943 m., sulaukus 20 metų amžiaus. Gimus Chicago, Ill., sausio 11 d. 1923 m.

Paliko nulūdę: motiną Petronėlę, po tėvais Rukaitę; tėvas Nikodemus, 3 sėserys: Bernice, Sophie ir Genevieve; 2 broliai Raymond ir Alfonso; 5 tetos—Anastasia ir Vincencas Adomaičiai; Agnieszka ir Andriejus Gedrimai; Bronislava ir Juozapas Zogus (Fair Oaks, Mich.); Anastasia Benzinienė, Magdalena ir Pranciškas Balsiai ir jų šeimos; krikšto tėvas Dominikas Yaka ir Kazimiera Vaitekaitis ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarotas namuose 5816 So. Melickos, PORTSMOUTH 7127. Laidotuvės įvyks antradienį, Lapkričio 2d., 9:30 val. ryto iš namų į St. Symphonos, 62nd and Mason parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Eleanor Rudis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinti.

Nulūdė liks: Motina, Tėvas, Sėserys, Broliai ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. A. M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

SEIMININKIŲ IR MERGINŲ

Pagelbėti Gaminti Saldainius Mūsų Ginkluotoms Jėgoms. PASTOVUS DARBAS Pilną arba Dalį Laiko. **GERA MOKESTIS** 6 DIENŲ SAVAITĖ SILDAINIŲ PAKUOTOJŲ Inspektorių Vyniojų Chocolate Dippers Enrobing Machine Feeders. **PATYRIMO NEREIKIA** Dieną ir Naktį Darbui. Mažonios Darbo Sėlygos. **EMPLOYMENT OFFICE VALANDOS:** Sekmadienį 11 ryto iki 4 popiet Pirmadienį, Antradienį, Trečiadienį, nuo 7 ryto iki 8 vakaro Ketvirtadienį, Penktadienį, šeštadienį, nuo 7 ryto iki 5 vakaro Jei dabar dirbate prie svarbių karo darbų, neatsisaukite. **BUNTE BROTHERS** 3301 W. FRANKLIN BLVD. (500 į žiemius)

DABAR Vra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!

Atvykite į mūsų įardą ir apžiūrėkite staką ir aukštą rūšį LENTŲ — MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garų porų, visų, skėpų ir flekt. PASITARNITE SU MŪSI EKSPERTAIS kaslinink pertašymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI STANLEY LITWINAS, General Manager

CARR - MOODY LUMBER CO. PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMAI 3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272 VALANDOS: Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. pietų. Ketvirtadieniais nuo 7 valandos ryto iki 5:30 valandos popiet.

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi gėrai ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų oirmo- rūšies produktų

LEO NORKUS, Jr. DISTRIBUTOR OF **Ambrosia & Nectar BEERS**

Urho (wholesale) kainomis pristato į alines ir kt. tas įstaigas Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą. 2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Mums Valdžia SAKO: TAUPYKIT VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jūs savo apdėvėtą parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture Kompanijai. Jie PERDIRBS ir padarys jį kaip NAUJA savo dirbtuvė. Didelis pasirinkimas visokių spalvų apdangalų.

2-ju ŠMOTŲ Kainos **\$36** IR AUKŠČIAU SPRINGSAI jūsų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumėt.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY 2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Moterų Gyvenimas ir Veikla

Šių dienų moterų spaudos ir darbuotės problemos

b) Kūdikis ir vaikas

Maistas, rūbėliai, švaros, šilumos palaikymas pirmose kūdikio gyvenimo dienose. Kūdikio dantų, odos, akių higiena. Kūdikio ligos. Vaikų indai, žaislai, darželiai, draugai. Gimtosios kalbos mokymas. Tėvynės meilės ir religinio jausmo ugdymas. Mokyklinių vaikų laiko su tvarkymas namie. Įvairios vaizdingumo priemonės ir įrankiai palengvinti vaikams suprasti einamus mokslų dalykus. Vaikams literatūros parinkimas. Lankyti ni vaikų teatrai.

c) Pergalės daržas:

Pavasario darbai darže: žemės paruošimas, atskirų daržovių gėlių, sėklų sėja ir jų atitinkami reikalavimai žemės drėgmės, šilumos, gilumo, tankumo ir kitais atžvilgiais. Pavasario darbai sode: Medžių sutvarkymas, medelių sodinimas, skiepinimas ir t.t. Įvairių daržovių priežiūra, vegetacijos arba augimo laikotarpis. Vaisinių krūmų, žemuogių-braškių dauginimas arba veisimas ypatingu būdu. Salotų, ridikėlių ir kitų augalų rudens darbai sode ir darže. Kas žinotina apie parodoni statomas gėles, daržoves ir kitus eksponatus? Pergalės daržų vaidmuo pokariniais laikais. Žinios apie pirmąją pagalbą. Maisto produktus konservuojančios arba mikroorganizmų veikimą naikinančios medžiagos ir veiksmas.

Į numatytą spaudos planą nėra galimybės surašyti visas temas, kurios būtų praverios moterims gvildinti. Vėliau gyvenimas gali išskirti kitus svarstytinus klausimus. Kitos bendradarbių gal dabar turi aktualiausių ir naudingesnių problemų ar galvoja jas ateityje spaudai pateikti. Kaip ten būtų, mano didžiausias noras yra matyti kuo daugiausia galvojančių ir drąsių dalyvių, gvildenančių aukščiau paminėtas temas ir jų pačių iškeltas naujas svarbias idėjas spaudoje!

Visų spaudos plane įvardintų pageidaujamų klausimų iš moterų pasaulio gvildinimas negalės tilpti vien "Draugo" Moterų Skyriuje. Ne dienraščio tikslas užsiminti smulkiai nagrinėti laivančio bei mokslinio pobūdžio temas. Tam tikrus straipsnius mielai sunaudos "Moterų Dirva", "Vytis", "Amerikos" Moterų Kampeilis, kiti periodiniai laikraščiai ir neperiodiniai leidiniai knygų ar brošiūrų pavidale.

Veikimas Lietuvai laisvinti

3. Moterų darbuotei, liečiančiai Lietuvos išlaisvinimą ir šelpimą, vyriausiasis direktorius patieks A. L. Taryba, vadovaudamasi Pittsburgho konferencijos nutarimais, tautinių grupių atstovavimu ir pasitikėjimu. Bet moterų organizacijos, atskiras jų grupės ir pavienės organizmų veikimą naikinantį bendram tikslui, gali im-

tis iniciatyvos svarbiems ir naujiems šių dienų darbams atlikti:

a). Suorganizuoti jaunimui kursų tikslu paruošti spaudos bendradarbių, visuo menės veikėjų ir k. Kursai turėtų būti Lietuvių Kultūrinio Instituto žinioje, jis išdirbtų vienodą bendrą mokslo programą, kvieštų mokytojus, nustatytų laiką ir vietą, išduotų baigimo diplomus. Kursai ruošini 6 savaitių laiko liepos-rugpjūčio mėnesį didžiųjų lietuviškų mokyklų patalpose: Šv. Kaz. vienuolijos seserų akademijoje, Chicago mergaitėms; Šv. Pranciškaus vien. seserų akademijoje, Pittsburgh — mergaitėms; Tėvų Marijonų kolegijoj, Marianapolis — berniukams; L. K. Instituto galėtų ruošti mišrius abiejų lyčių jaunimui kursus kitose vietose. Minėtose įstaigose, jei sutiktų priimti, yra patogiausia kursams laikyti, kad jose randasi mokslui įrengimai, knygynai, bendrabučiai, mokytojų dalis ir t.t. Kursuose numatomi dėstyti šie dalykai: tikyba, lietuvių tautinė, publicistika, Lietuvos istorija; socialių mokslų, pedagogijos, mandagumo, psichologijos, Lietuvos geografijos, higienos ir valgių gamybos pagrindai; galbūt, šiek tiek sporto, tautinių žaidimų, dainavimo (liaudies dainos) ir k. Į lietuvių kalbos ir rašybos mokėjimą daugiausia kreiptina dėmesio. Pirmiau visuomenės veikėjai bandė panašius kursus suruošti, bet didelio pasisekimo neturėjo. Dėl tų pačių ir karo priežasčių dabar bus

Marija, gelbėk Lietuvą nuo pavoja, gražink jai laisvę ir nepriklausom.

sunku surinkti pakankamai klausytojų. Todėl organizacijos ir klūbai galėtų po 1-2 parinktus klausytojus pasiųsti, kokių nors būdu sukelus jiems lėšas apmokėjimui už mokslą ir pragyvenimą. Vietose atsirastų ir savanorių klausytojų. Kursų organizavimui reikia duoti vietą moterų darbuotės plane, kad ateinančią vasarą galėtume kursus įkurti bent 3 vietose po 200 klausytojų. Tokiu būdu dalinai pradėtume jaunosios kartos paruošimą stoti į visuomenės darbuotės dirvą šioje šalyje ir užkirstume kelią ištautėjimui.

Mok. Saliomė Juozelėnaitė koje pažįstamą balsą ir išsigando pamačiusi Simą su

Motinos malda, tėvo ašaros

Netolimoje upės kalniuko atslaitėje, tarp žalių liepų, skendėjo išsitiesęs ilgokas Sviručių kaimas. Gale kaimo spoksojo kuklus rankpelnio Sangaičio namelis. Kadangi Sangaitis be kitų darbų, užsiimdavo ir kryžių dirbimu, tad jo palangėje ry-mojo visame kaime gražiausias kryžius, prie kurio šv. Morkaus ir Meldimo (Kryžiaunose) dienose, kaimiečiai susirinkę giedodavo Visų šventųjų litaniją. Gi didelių lietuvių sausrų laike, čia meldavo oro atmainos, giedodami "Pone Karaliau".

Sangaičių turtas buvo menkutis — nepilnas hektaras gerai išdirbtos, išpurtos žemės su kerojančiais kopūstais, batviniais ir kitomis daržovėmis, rūpestingai prižiūrima pienu persisunkuse karvute, pora nušertų paršelių, dvi avys, gyvuliams tvarteliai ir grintelė, kurioje visuomet dvelkė jauki šeimos šiluma. Pats Sangaitis, vasarą dirbdavo prie laukų darbų patsamdydamas pas turtingesnius ūkininkus, žiemą išdirbinėjo kryžius. Sangaitienė rūpinamosi namų ruoša bei gyvulių priežiūra, dar rasdavo laiko uždarbiauti laukuose. Tad, visuomet buvo pavalgę ir apsirėdę. Didžiausias šeimos turtas — ketvertas

vaikų. Iš trijų, tėvai turėjo džiaugsmo, darbštusis Kazys jau buvo išsineumavęs nemažą ūkį ir gerai gyveno. Onutė ištekęs už valdininkėlio, Danutė gimnazijos mokinė. Bet vienas sūnus Simas tai šeimos rykštė — kaip ji motina vadino. Jis jau iš mažens buvo išskiriamas iš kitų vaikų savo iškankimu. Piemeniu būdamas, nuolat kur įlindęs, tai kaimynų agurkus išskynęs, tai morkas išrovęs, tai rugius išlankstęs, išmynęs. Vėliau jau svetimuose soduose geruosius obuolius išraškęs, šeiminių sūrius išvogęs, žydą kur upėje išmaudęs, gi jo prekes su pusberniais pasidalinęs, tai langus kam išbeldęs, nekartą ir pats galvon gužą gaudamas. O tų skundų, kalbų, šeimai nors imk ir ausis užsikimšk.

Motina varsto rožančiaus poterėlius šimtais kartų, eina stacijas, pasninkauja sau pasirinktas dienas, gi aplink Jėzaus Nazariečio altorių, keliais eidama, jau ir taką būtų pramynus jei ten ne grindys būtų. Tai daro prisimindama šv. Moniką, kuri savo maldomis atvertė sūnų Augustiną.

Per šv. Petro atleidus Sangaitienė pasisuko šventoriuje prieš sumą, išgirdo rin-

perskeltu žandu besistumiantį su miestelio mušeikomis. Atplėšus nuo mušeikų ji nusivedė prie špitolės šulinio, nuplovė žaidą, nusiavedus į vaistinę aptvarkė ir grįžo į šventorių kartu. Ilgai ji jam kalbėjo ranką dėsydama, galvą linkiodama. Simas, lyg pritardamas, kai ko atsižadėdamas galva palinksėjo, papurtė ir pasitraukė į pašalį. Tuo tarpu iš bažnyčios veržėsi žmonių minios, iš vyriškų krūtinų sklido garsai "Jesu Dulcis Memoria", procesijoj pasirodė nešamas švenčiausias. Sangaitienė parklupo ant žemės, prisiminė tą aklą šalia kelio Kristui praeinant, save užmiršusį tik visa širdimi prašė "Jėzau, Sūnau Dovydo, pasigailėk mano sūnaus"... Nutilus giesmei, nustojo skambėti varpai, Sangaitienė nusiūlostė ašaras ir, pasitraukusi po žydinčių kaštanų, vėl varstė rožančių, karts nuo karto mesdamas žvilgsnį į Simą.

Praslinko savaitė laiko, sekmadienio vakarą, kada kaimas paskendęs žiedų kvape jau snaudė, tik kurkliukai prūduso traukė savo "koncertą", tik kur ne kur grįtelėse traukė savo "koncertą", tik kur ne kur silpnos švieselės kalbėjosi. Motina tik atdusiais ir žodžiais skundėsi, dejavo. Tėvas gi gaudžiai verkė. Tuo tarpu Simas, kuris dabar tarnavo kitame kaime pas

Mūsų virtuvė

Obuolių ir tešlos pudingas

Sudėk kiek nori supiaustytų obuolių į lėkštą išsviestuotą molinį bliudėlį. (Geriausią beveik pripildyti). Tada padaryk tešlą iš 1 šaukštuko sviesto, pusės puoduko cukraus, 1 kiaušinio, pusės puoduko pieno, 1 puoduko miltų, išsijotų su šaukštu baking powder. Užpilk tešlą ant obuolių. Kepk vidutiniai karštame pečiuje iki tešla iškeps ir net parus. Reikia valgyti karštą su pienu ir cukrum.

ūkininką, grįždamas iš kažkur užsuko į tėvų kiemą. Priėjęs prie durų, girdi, kad grįtelėje bumbena duslūs balsai. Sustojęs pasiklausyti, ką tėvai vieni kalba.

— Ko bereiktų, laimingi būtumėm jei Simas būtų toks kaip kiti vaikai. Dabar... apsaugok Mariją! — ašaroms paspringęs kukčiojo tėvas.

Simas už durų sustingo. Kad motina verkia jam nieko naujo, moterys dažnai verkia. Bet jei vyras verkia, tai jau skaudu. Simas pats pravirko. Puolęs vidun išbučiavo motiną ir tėvą padėdamas... "jaučiu jūsų maldas, matau ašaras, daugiau jau nebeverskite dėl manęs"... Simas prižadą išlaikė, liko pavyzdingu žmogum. Motinos maldos, tėvo ašaros jį pataisė. Laisvutė

Šokolado ryžių pudingas

Sušildyk pusę kvartos pieno dubeltame puode. Tada pridėk ketvirtą dalį puoduko išplautų ryžių, 1 keturkampį šmotelį šokolado, 3 valgomus šaukštus cukraus, šaukštuką sviesto ir žiupsniuką druskos. Uždengk ir virink 2 valandas ar daugiau. Tada pridėk pusę šaukštuko vanilos, išpilk į bliudą sušlapintą šaltame vandenyje ir leisk atšalti. Reikia valgyti su pienu. Geriausią vartoti "Baker's Unsweetened Chocolate", kuri yra padalinta į keturkampius šmotus.

Obuolių tapioka

Pamerk pusę puoduko tapiokos į 5 puodukus šalto vandens ir leisk stovėti per naktį. Ant rytojaus uždėk ant ugnies ir virink iki tapioka bus gatava. Jeigu per tiršta, pridėk truputį vandens. Kuomet tapioka jau išvirus, įmaišyk 6 ar daugiau obuolių, nuluptus ir supiaustytus. Pridėk žiupsniuką druskos ir 1 puoduką cukraus. Įtarkuok truputį nutmeg arba pridėk pusę šaukštuko cinamono. Pavirink truputį, nuolat maišydama. Tada sudėk į lėkštą molinį bliudą, ir leisk kepti iki obuoliai bus visai minkšti. Reikia valgyti su smetona arba su pienu ir cukrum. Tai yra labai skanus ir nebrangus valgis.

MUNITIONS from KITCHENS

WASTE FAT MAKES GLYCERINE FOR EXPLOSIVES AND MEDICALS! ONE POUND OF FAT SAVED FROM YOUR KITCHEN MAKES 1½ POUNDS OF GUNPOWDER!

SAVE ONE TABLESPOON OF WASTE COOKING FAT EACH DAY TO MAKE MUNITIONS AND MEDICALS TO SAVE LIVES!

10 POUNDS OF FAT LOADS 25 ANTI-TANK SHELLS

PUT YOUR WASTE FAT INTO THE FIGHT! STRAIN IT INTO ANY CLEAN CAN AND RUSH IT TO YOUR MEAT DEALER! IT WILL HELP WIN THE WAR!

4785 Mother of teen-age daughters, Nancy and Julianne, checks the hang of the finished jumper and blouse she has made for Nancy. Sizes 10 to 16. Size 14 takes 1½ yds. of 54" for Norinčios pasisiūti šią gražią suknelę, patarną gauste šio adresu: Simplicity Pattern Co., Inc., 200 Madison Ave., New York, N. Y.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Susivienymo kuopų atstovų dėmesiai

"Garse" ir "Drauge" buvo pranešta, kad LRK Susivienymo Amerikoje Chicago apskrityje susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 31 d., Aušros Vartų parapijos salėje.

Šiuo pranešame, kad dėl svarbių priežasčių, susirinkimas iš Aušros Vartų parapijos salės iškeliamas į Darius-Girėnas salę, 4416 S. Western Ave. Susirinkimas prasidės 2 val. popiet. Visų kuopų atstovai prašomi išdėmėti ir skaitlingai suvažiuoti. Darius-Girėno salę pasiekti labai yra lengva: Western Ave. gatvėkariai priveža prie pat salės.

Valdyba

Linksmas vakaras

North Side, — LRKSA 13 kuopos įvyks vakaras 28 d. lapkričio, parapijos salėje. Bus atvaizduota juokinga komedija, kokios North Sidėj seniai jau yra buvę. Vincas Rėkus su savo artistų grupe eina į pagalbą Susivienymo kuopai.

Kviečiami visi Susivienymui į pagalbą — northsai diečiai ir kitų kolonijų svečiai. Ypatingai mūs 16 kuopos nariai. Prašomi atsivesti naujų narių į Susivienymą.

ma. Padarysime naujų narių vaju, nes yra keletas kandidatų. Susivienymas yra gera apdraudros organizacija.

S. L. J.

Pirmos pažinties vakaras

Roseland. — Varg. Kasto Sabonio ir jo šeimos susipažinimo vakaras bus sekmadienį, lapkričio 7 d., parapijos svetainėje.

Vakaro programos pirmoji daly bus koncertas, L. Sa-

bonienė smuikuos, K. Sabonis dainuos užprašytas dainas vieną jų (Volga boatman) rusiškai. Muzikos mėlėtojams bus malonu pasiklausyti skambinant pianu Sylvia Sabonis-McElroy, kuri pastaruoju laiku laimėjo pirmą vietą iš dvylikos valstybių parinktų artistų-pianistų konteste Denverio mieste.

Antroji daly bus vaidinimas "Trijų sūnų išleistuvės kariuomenė" ir "Žioplų kareivio muštras".

Laukiąs vakaro

SKELBKITES "DRAUGE"

GARY, IND.

Šv. Rožančiaus dr-ja "in corpore"

Šv. Rožančiaus draugija čia sekmadienį, spalio 31 d., švenčiant Kristaus Karaliaus šventę, eis "in corpore" prie šv. Komunijos pirmose šv. Mišiose, 8:30 val. ryto. Visos narės prašomos dalyvauti bendroje dvasinėje puotoje.

Valdybos narė

Vokiečių lietuvių ūkiuose

(LKFSB) Daugelyje žymesnių Lietuvos ūkių įsikūrę vokiečiai. Taip Lietuvos ministerio švedijai, V. Gylio ūkyje, esančiame netoli Kauno, apsigyvenę vokiečių generalinis komisaras Lietuvai von Renteln. Gerai žinomo prekybininko p. Sode ūkyje yra apsigyvenę vokiečių kapitonas Schonebek.

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į - ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

OVI MODERNISKOS KOPLYCIOS JOSŲ PATOGUMUI

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

Vienų Metų Mirties Sukaktuvės

ONA KASPARIENĖ (KASPER)

Jau sukako vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą moterį ir motinėlę, Oną Kasparienę.

Netekome savo mylimos Spalio 30 d., 1942 m.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekad negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną atilį.

Mes, atmindami jos liūdną prasišalinimą iš mūsų tarpo, užprašėme gedulingas šv. Mišias šeštad., Spalio 30 d., 1943 m., šv. Mykolo Arkangelo parapijos bažnyčioje, 8 val. ryto.

Kviečiame visus gimines, draugus, kaimynus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pašimelsti už a. a. Onos sielą.

Nuliūdę:

Vyras, Dukterys, Žentas, Sūnai, Marčios, Brolis, Sėserys, Svogeris ir Giminės.

ONA DAPKIENĖ

(po tėvais Zigmontaitė)

Gyveno 4442 S. Sawyer Ave. Tel. Lafayette 7866.

Mirė Spalio 27 d., 1943 m., 11:15 val. ryte, sulaukus pusės amžiaus.

Gimus Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskr., Girdiškių par.

Amerikoje išgyveno 46 m.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Adolfą, 2 sūnus William ir John Paul, du brolius Edward Dapkus, 2 marčias Bernice ir Frances, brolienę Stanislaivą Zigmontaitę ir jos sėmą, pusbrolių Frank Zigmont, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio kapl., 4330 So. California Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, Lapkr. 2 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasiid. švenč. Panelės par. bažnyčioje, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, Sūnai, Sėmė, Pusišis, Marčios, Brolienė, Pusbroliai ir Giminės.

Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis, Tel. Yards 1741.

SOFIJA PETKIENĖ

(po tėvais Radžūtė)

Gyveno: 6812 So. Western Ave.

Mirė Spalio 28 d., 1943 m., 6:25 val. ryte, sulaukus 53 m. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telsių apskr., Varnių miestelio.

Paliko dideliame nuliūdime: vyrą Antaną, du sūnus Antaną ir marčią Agnė ir Konstantiną ir marčią Dorothy, dukterį Julia Minat ir žentą Bruce, marčią Oną, 11 anukų, 3 brolius Juozapą, Konstantiną ir Boleslovą Radžius ir jų sėmas, 4 sėseris Antaniną Kaupienę, Bernice Russell, Ethel Franz ir jų sėmas ir Elena, pusbrolių, pusėserių ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas koplyčioje, 6812 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, Lapkr. 2 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Gimimo švenč. Panelės Marijos par. bažnyčioje, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, Sūnai, Duktė, Marčios, Žentas, Anukai, Broliai, Sėserys, Pusbroliai, Pusėserės ir Giminės.

Platesnių informacijų šaukit: GROvehill 0142.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausios patarnavimas — Moteris patarnauja. PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

KREIPKITES PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMUI.

Geriausio Materiolo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugeliui mūsų Lietuvos klientams pilną patenkinimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN MONUMENT CO.

Mūsų pastatytas TEVAMS MARJONAMS

DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6103

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4905-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE Tel. YARDS 1741-1742

4332-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmadienį ir Ketvirtadienį. Iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

PACHANKIS PAMINKLAI

PETER TROOST MONUMENT COMPANY (Įsteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi

PAMINKLAI

MAUZOLEJAI

ŽENKLAI

Pasitikėjimo

Mumis

Rekordas—

Si Firma Virš 50 Metų

Tos Pačios Sėmos

Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELLA GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

JOHN W. PACHANKIS

— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN — Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Įkvindinė PARODA: REZIDENCIJA: 4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298 VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKAS

EVANAUSKAS

3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138—39

LACHAWICZ IR SUNAI

2314 WEST 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE. Phones: CANAL 2515 COMMODORE 5765 PULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

PADEKONE

MARY BUTKUS

kuri mirė Spalio 20 d. 1943 m. ir tapo palaidota Spaitų 25 d. o dabar ilsis šv. Kazimiero kapinėse amžinai nutūlus ir negalėdama atidėkoti tiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes, atmindami ir apgalicdami jos prasišalinimą iš mūsų tarpo, dėkojame mūsų dvasiškiems tėvams kun. kleb. A. Baltūčiui, kun. V. Urbui ir kun. St. Petrauskui, kurie laikė įspūdingas pamaldas už jos sielą ir kun. St. Petrauskui, kuris pasakė pritaikintą pamokslą bažnyčioje ir priekapų.

Dėkojame šv. Mišių ir gėlių aukotojams.

Dėkojame graboriams John F. Eudeikui ir Antanui B. Petkui, kurie savo geru ir mandagu patarnavimu garbingai nulydė ją į amžiną, o mums palengvino perkant nuliūdimą ir rūpesčius. Dėkojame grabinėjams iš Chicago Lietuvos draugijos ir visiems, kurie paguodė mus nuliūdimo valandoje ir pagailos, dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau mylima moteris, duktė ir sėmė, lai Visagalis Dievas suteikia amžiną ramybę ir atilį.

Nuliūdę lieta:

Vyras, Motina, Sėmė, Brolis ir Giminės.

CADET ALPHONSE P. BINKIS

Gyveno: 1855 West 58th St.

Mirė spalio 24 d., 1943 m., 5 val. p. p., sulaukęs 26 m. amžiaus.

Velionis yra gimęs Chicago, Ill.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Theresą (po tėvais Kach), tėvelius Povilą ir Oną Binkius, du brolius Paul Jr. ir brolienę Susanna ir privatę Joseph (U. S. Army) brolienę Grace, du dėdes Juozapą ir Vincenčą Kasper ir jų sėmas, tėtą Mortą

Grigolaitienę ir jos sėmą, pusbrolių, pusėserių ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Antano B. Petkaus kapl., 6812 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks seštadienį, spalio 30 d. iš kopl. 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo švenč. Panelės Marijos par. bažnyčioje, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Resurrection kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Moteris, Tėveliai, Broliai, Brolienės, Dėdės, Teta ir visi kiti Giminės.

Laidotuvių Direct. Ant. B. Petkus, Tel. GROvehill 0142.

Meilės ir keršto tragedija

Meilė ir kerštas viena mergaitę nuvarė į kapus, o kitą į kalėjimą

Pereitą trečiadienį atgailojanti mergaitė kalbėjo pro kauntės kalėjimo langą svečių kambaryje. Ji yra blondinė ir mėlynomis akimis Rosalie Walsh, 21 metų, kuri kaltinama nušovime Alberto Morrow, 28 metų amžiaus, kuri reikšė meilę jos sužieduotiniui Antohny Van Arkel'ui.

Rosalie Walsh daugiau rūpinosi sergančia motina, kurią ji ir jos kita sesuo išlaikė, negu apie savo būklę. Ji norėjo daug kalbėti apie Van Arkel, kurio dovanotas žiedas buvo ant jos rankos.

Šovimas įvyko Van Arkel apartamente, 8810 Wallace str., spalio 7 dieną, po to, kai Miss Walsh rado laišką Miss Morrow jam rašytą.

Iškilmingai paminėta
Laivyno Diena

Pereitą trečiadienį Chicago minėjo Laivyno Dieną. Buvo dingimas paradas. Parade buvo atvaizduotos visos Laivyno šakos.

Laivyno Dienos proga admirolas C. D. Murray pasakė reikšmingą kalbą, kurioje suminėjo, jog perdidelis optimizmas namų fronte, streikai ir pavėlavimas gaminti ginklus kenkia Amerikos karo sekmingumui.

Skolinam Pinigus
Morgičiams

REITAS IR MANDAGUS
PATARNAVIVAS

KREIPKITES PRIE MŪSŲ
TAUPYKITE

dėl
1944

SUPREME
SAVINGS and LOAN
ASSOCIATION

PETRAS P. KEZON
Sekretorius ir Išdėininkas

DABARTINĖ
DIVIDENTŲ
RATA.....

4%

1751 W. 47th Street

Miss Walsh buvo laisva už \$7,500 bond, kai ji buvo areštuota darbe pirmadienį, po to kai Miss Morrow mirė savo sesers namuose, 1315 W. 90th str.

Van Arkel, kuris tikisi, jog greitai bus pašauktas į armiją, bus liūdininku, kai byla bus perduota teismui.

Gyvenime reikia ne tik meilės, bet ir šalto proto, tada mažiau bus nelaimių.

Gyvai dirba Grand Jury
gembleriaivimo byloje

Pereito trečiadienio rytą Chicago's majoras Kelly buvo klausinėjamas Grand Jury, kuri apklausinėja liudininkus ryšiumi su gembleriaivimo tyrimu.

Tyrinėjamai dėl gembleriaivimo pradėti ryšiumi su Stanton ir Martin "Sunny Boy" Quirk nužudymu. Tie vyrai yra buvę gembleriaivimo bosai.

Mirė pakelyje eidama
į teatrą

Kai Mrs. Frank Murphy, 72 metų amžiaus, 821 Bowen ave., ėjo į kaimynystėje esantį teatrą, ji sukritė ir mirė. Ugnies gelbėjimo squadas dirbo kokias 45 minutes, kad moteriškę atgaivinti, bet nepasisekė. Ji ėjo kartu su savo vyru.

Viešbutyje rastas
moters lavonas

Baltimore, Md. — Pereitą trečiadienį buvo rasta negyva moteris, karo darbininkė, viešbučio kambaryje. Policija sako, jog ji buvo sumušta mirtinai. Ji buvo 30 metų amžiaus, dirbo prie laivų statybos.

102 metų amžiaus

Daniel A. Wedge šiom dienomis Auroroje šventė 102-tą savo gimtadienį.

Ant slaugės rankų vienoj Washington, D. C., ligoninėj šis kūdikis buvo pamestas dešimtystoryje. Policija deda pastangų surasti beširdę motiną. (Acme-Draugas Teleph.)

Žuvę kareiviai karo
frontuose

Washington, D. C. — Karo departamentas pereitą trečiadienį paskelbė 214 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardes, kurie žuvo karo frontuose. Žuvusiųjų skaičiuje penki yra chigagiciečiai.

Nelaimė gatvėje

Kai Howard Landon, 36 metų, 2522 Shakespeare av., taisė savo automobilio inžiną 3500 Palmer str. bloke, jis buvo paliestas pravažiuojančios mašinos, jam dešinioji koja buvo sužeista. Mašina su vairuotoju nudumė nieko nepaisant.

Žuvo mokiny

Howard Murray Jr., 11 metų amžiaus, 114 Francis str., Lockport, buvo užmuštas pereitą trečiadienį, kai Alton geležinkelio traukinis jį palietė prie 16-tos gatvės, skersai Lockport. Howard grįžo iš mokyklos.

Neteko \$500

Kai Mrs. Lillian de Nordendorf, iš Rockford, pirkė suknėlę miesto krautuvėje, ji neteko \$500 bill ir du penkių šimtų (\$500) karo bonus. Karo bonai, bet ne pinigai, buvo vėliau rasti įkišti tarp knygos puslapių, krautuvės knygu sekcijoje.

Šventas Raštas

Šiuo laiku civiliai ir kareiskiai daug daugiau perka ir skaito šventą Raštą, negu buvo pirmiau.

Sužeisti kareiviai
karo frontuose

Washington, D. C. — Karo departamentas pereitą trečiadienį paskelbė 391 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivio pavardę, kurie buvo sužeisti karo frontuose. Du chigagiciečiai ir du kiti iš Chicago's apylinkės buvo sužeisti šiaurės Afrikos apylinkės kovoje.

Šeši chigagiciečiai gavo
oro medalius

Washington, D. C. — Karo departamentas pereitą trečiadienį pranešė, jog daugiau kaip 200 oficerių ir kareivių iš U. S. 13th Air Force, pietų Pacifike, buvo apdovanota pasižymėjimo ženklais. Šeši chigagiciečiai laimėjo oro medalius.

Pavogė brangius kailinius iš automobilio

Šeši kailių paltai, kurie turi \$5,000 vertės, buvo pavogti iš Marvin Polk automobilio, jis yra savininkas Polk Fur Co., 209 S. State str., jis pranešė apie tai policijai.

Apvogė saldainių
sandelį

Vagys iš Ratmano saldainių sandelio, 341 S. Western ave., pavogė už \$1,620 vertės saldainių. Vagiliai taip pat paėmė \$1,000 pinigais. Apie tai pranešė Sam Ratman policijai.

DĖMESIO!

Šiuomi pranešam draugijoms ir kitoms organizacijoms, kad dienraščio "DRAUGO" METINIS KONCERTAS, įvyks SAUSIO 16 D., 1944, Sokol Salėje, 2337 S. Kedzie Ave., Chicago. "Draugo" Adm.

Iš lakūnų gyvenimo

Illinois lakūno piloto pergyvenimai,
grįžo po 30 dienų į savo bazę

SUTIKO VIETOS GYVENTOJUS, GAVO KIAULĖS ŠMOTĄ. KELIAVO BE BATŲ

Illinois lakūnas kapitonas Charles P. Sullivan dalyvavo kovoje virš Wewak. Jo lėktuvo P-38 inžinai buvo peršauti laike kovos.

Spalio 19 dieną sužinota, jog kapitonas Sullivan po trisdešimt dienų dingimo grįžo į savo squadroną, kur tai Naujoje Gvinejoje. Jis keliavo 18 dienų be batų per Gvinėjos tyrumas, žengė per akmenis ir lipo į kalnus. Jo kojos gerokai pavargę, bet pats jaučiasi tvirtas, tik vis dar jautė alkį.

Grįžo su ruda
barzda

Kapitonas lakūnas Sullivan į savo bazę grįžo su gražia ruda barzda. Toji barzda jam teikė šventumo išvaizdą. Jis papasakojo apie savo pergyvenimus kelionėje.

Kada prie Sullivan lėktuvo buvo japonų zero lėktuvas, kapitonas Charles W. King, iš Columbus, Ohio, paklausė jo per radiją: "ar viskas tvarkoje, Sully."

Tuojuo po Sullivan kairysis inžinas liko sužalotas ir aliejus pradėjo purkšti. Kovos pilotas savo lėktuvą paleido žemyn, 500 pėdų per valandą, norėdamas pabėgti; inžinas buvo išjungtas, kai japonai artėjo.

Sullivan skrido į debesis tik su dešiniu inžinu ir įbėgo į tris debesis pirmiau, negu prieš lėktuvą atsikratė.

Ieško vietos nusi-
leidimui

Bet tuo laiku jo dešinysis inžinas buvo įkaitęs. Jis sužinojo, jog begali skristi tik kokias penkias minutes. Bet netrukus abu inžinai rūko ir jis ieškojo vietos nusileidimui.

Laimei pamatė vieną mažą vietą, kur buvo apaugusi žolė, ten buvo ir medžių. Sullivan aplenkė didelius medžius, bet kiti medžiai nuėmė sparną ir buvo sužalota boom prop. Jis buvo sutrenktas iki besąmonės ir jo galva sudavė į kambario šoną. Jis nusileido žemėn.

Keliavo 5 dienas,
sutiko vietos
gyventojus

Jis keliavo tris valandas kelio tarpą, kurį normaliai galima nueiti per 15 minučių. Po to buvo penikos dienos. Jis miegojo hammock'e, kurį pasidarė iš parašiuoto, plauke upe ir mankštinės, kai naktį pažadino lietus. Pasakui jis sutiko vietos gyventoją, ir jo moterį, kurie gaudė kiaulę.

Sullivan ženklais nurodė, kad jis buvo alkanas. Jis per 4 dienas suvartojo 12 plytelių šokolado. Vietos gyventojai parūpino kiek bananų,

nuvedė jį į namus, kur davė kiaulienos šmotą, kurį pilotas pats išsikepė. Jis miegojo lauke su vyrais ir kiaulėmis, o moterys ir vaikai miegojo lušnos viduje.

Sekančią dieną kitas vietos gyventojas sutiko pilotą Sullivaną nuvesti į artimiausią sąjungininkų postą. Jis buvo palydėtas į vietos kaimą.

Užpultas japonų
šalininkų

Kapitonas pilotas Sullivan naktį buvo užpultas dviejų vietos gyventojų, kurie buvo japonų įtakoje, jis turėjo juos šauti. Kiti kaimiečiai buvo pagauti panikos ir pilotas spėjo įbėgti į džiungles pirmiau negu jie atsipeikėjo.

Sullivan keliavo per mišką ir po to jis pamatė vietos gyventojus, jis nuėmė savo batus nuo kojų, kad būtų mažiau trukšmo keliaujant. Jis pakabino batus ant kaklo, bet batai susidauzdavo ir kildavo garsas. Jis batus nuėmė, ir jis galėjęs tai padaryti, nes per sekančias aštuoniolika kelionės dienų batai buvo jam labai reikalingi.

Nuo to laiko iki jis įėjo į Australijos postą, 18 dienų vėliau, jis neįsėjęs troškulo, bet jautė alkį ir buvo priverstas dvi dienas ilsėtis, kad duotų kojomis poilsį.

Maitinos žolė

Laikė tų dienų džiunglėse Sullivan valgė ką galėjo rasti ir tai buvo ne daug: 4 pawpaws ar papayas, du iš jų žali ir tuzinas laukinių vaisių; šiek tiek bananų ir žolės. Su druska šis maistas nebuvo blogas, — pareiškė Sullivan.

Sullivan kelis kartus matė virš galvos lėktuvus, vieną kartą iššovė, bet pilotas nepastebėjo.

Sullivan pasiekė Australijos postą. Tris dienas ilsėjęs, paskui sargybinis nuvedė jį į oro liniją.

Ten jis rado pilotą su Piper Cub, kuris jį pasiūlė nugabenti į Nadzab areodromą, netoli Lae. Bet per klaidą į mažą žvalgybinį lėktuvą buvo įpilta pečiaus kuro vietoje gazolino ir jie buvo priversti nusileisti. Bet viskas baigėsi laimingai. Po 30 dienų nuotykių Sullivan grįžo į savo bazę.

Pavogta gazolino
kuponai

Jacksonville, Ill. — Pereitą trečiadienį buvo pavogta tūkstančiai A, B, C gazolino kuponų iš Morgan County War, Kainų ir Racionavimo Boardo ofiso.

1717 metais Schrederis išrado pijaną.

× Kun. J. Prunskis šį vakarą 7 valandą kalbės per radijo (Margučio val.) iš WHFC stoties.

× Frank Adomaitis, vienas gabiųjų scenos artistų-mėgėjų, taip pat Šv. Mykolo parapijos choro narys, šio mis dienomis išvyksta į kariuomenę. Gaila scenos mėgėjams netekti jo, nes yra visų mylimas.

× Kareivių Motinų Klūbas Dariaus-Girėno vardo žada šauniai pavašinti svečius skaniu užkandžiu sekmadienį, lapkričio 31 d. ruošiamam vakare, Darius-Girėnas salėj.

× Sofija Petkus, motina žinomo laidotuvių direktoriaus A. Petkaus, po ilgos ligos vakar mirė švento Kryžiaus ligoninėj. Velionė išaugino skaitlingą šeimą ir turėjo laimės susilaukti net 11 anūkų. Laidotuvės iš Gimimo Panelės Šv. bažnyčios bus lapkričio 2 d.

× Kun. J. Saulinskas, Šv. Mykolo parapijos klebonas, džiaugiasi parapijos bazaro pasisekimu ir nuoširdžiai dėkoja parapijonams, kurių gražia bendra veikla pasiekta tokie puikūs rezultatai. Per tris nedėlius parapijos išdė įplaukė \$1,400.00. Mažoj parapijoj tai graži suma.

× Stasys Linauskas, savininkas užėigos prie West 23rd Place ir Leavitt St., yra didelis Aušros Vartų parapijos choro bičiulis. Jau dvidešimt bilietų pardavė choro ruošiamo vakaro lapkričio 14 d., parapijos salėj. Tuo vakaru choras pagerbs savo vadą varg. J. Brazaitį.

× M. Aitūnienė, žinomos West Side veikėjos namuose, 2203 W. Cermak Road, šį vakarą bus specialus susirinkimas Moterų Sąjungos Chicago apskrities. Susirinkimo svarbiausiu klausimu bus trijų apskričių vakaras, kurs įvyks lapkričio 21 d., Šv. Jurgio parapijos salėj, Bridgeport. Visos veikėjos kviečiamos atsilankyti.

× Prano Gurskio, 3131 S. Emerald Ave., iškilmingos laidotuvės buvo spalio 27 d. iš Šv. Jurgio bažnyčios. Pažymėtina, kad velionis buvo brolis Ag. Gilienės, žymios veikėjos, kuri daug dar buojasi katalikiškos spaudos dirvoje, ir pusbrolio lakūno Stasio Girėno, kuris su Lituania tragiškai žuvo Soldine, Vokietijoje.

× E. Chicago majoras paliks dar didesniu savo miestelio ir kitų tojų apylinkėjų gyvenančių lietuvių draugu. Praeitą sekmadienį Gary Lie tuvių Politikos Klūbo suruoš tam vakare laimėjo pirmą dovaną — Karo Paskolos boną. Beje, "Drauge" buvo rašyta, kad šis klūbas savo izde turi \$1300. Turėjo būti \$13,000.

VISAS DARBAS
IR MATERIOLAS
PILNAI
GVARANTUOJAMAS

Neišmeskite savo senų išdėvėtų rakan-
dų, bet paveskite mums juos perdirbti
mūsų pilnai įrengtoje dirbtuvėje. Pirmiau
dirbome naujus rakandus, o dabar iš
priežasties karo mes visą savo dirbtuvę
pertaisėm perdirbimui senų rakandų, vartojant
vien tik geriausius materiolus. Turime didelį
pasirinkimą visokių spalvų ir audinių aptraukimui
materiolų.

DAR TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ NAUJŲ RAKAN-
dų ir jūs galite išmainyti savo senus ant naujų.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.

Parlor Setų Išdirbėjai

JUOZAPAS KAZIKAITIS — SAVININKAS

4140 ARCHER AVE. TEL.: LAFAYETTE 3516